

CENTAR ZA ZAŠTITU POTROŠAČA "FORUM" - NIŠ

Ul. Cara Dušana 54, „Dušanov bazar“, kupola, lokal 220

18 000 NIŠ

Tel. 018 / 525 – 040, 064 / 11 – 97 – 301

www.forum-nis.org.rs forumnis22@gmail.com

PIB 102567514 ___ Matični broj 17468235

OTVORENO PISMO

Akcionarsko društvo
Elektroprivreda Srbije Beograd
Ogranak EPS Snabdevanje
Dana 01.07.2024. godine

Predmet:

Poništavanje „Ugovora o potpunom snabdevanju sa neto merenjem“, između Elektroprivrede Srbije a.d. Ogranak EPS Snabdevanje i Stambene zajednice **Patrisa Lumumbe 49, 51 i 53 u Nišu, na osnovu Člana 3. i 4. Zakona o zaštiti potrošača koji glase:**

Obavezujuća priroda

Član 3.

Potrošač ne može da se odrekne prava utvrđenih ovim zakonom.

Odredba ugovora ili druga izjava volje koja direktno ili indirektno uskraćuje ili ograničava prava potrošača koja proizlaze iz ovog zakona poništava je.

Ništavost pojedine odredbe ugovora iz stava 2. ovog člana ne podrazumeva ništavost celog ugovora ako ugovor može daproduzi pravno dejstvo bez te odredbe.

Ponuda za zaključenje ugovora koju potrošač daje trgovcu ne obavezuje potrošača da ponudu održi.

Ovaj zakon primenjuje se i na ugovore koji za cilj ili posledicu imaju izigravanje primene njegovih odredaba.

Prilikom tumačenja i primene ovog zakona, mora se uzeti u obzir položaj potrošača kao ekonomski slabije strane, a posebno položaj ugroženog potrošača.

Na odnose između potrošača i trgovca koji nisu uređeni odredbama ovog zakona, primenjuje se zakon kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Prilikom definisanja i primene mera i aktivnosti državnih organa, u obzir se moraju uzeti i ciljevi zaštite potrošača.

Primena

Član 4.

Odredbe ovog zakona se primenjuju na odnose potrošača i trgovaca, koji su predmet ovog zakona, osim u slučaju postojanja posebnih odredbi sa istim ciljem kojima se uređuju predmetni odnosi koji obezbeđuju viši nivo zaštite u skladu sa posebnim propisima.

Objasnenje

Pošto je Ceo Ugovor pisan kao ugovor između dva pravna lica, a ne kao ugovor između pružaoca usluge od opšteg ekonomskog interesa (EPS a.d.) i potrošača (članova Stambene zajednice), kompletan ugovor je ništavan, jer su na taj način uskraćena mnoga prava potrošača.

Stambena zajednica nije trgovac, jer ne vrši prodaju struje članovima Stambene zajednice, već je predsednik-ca Stambene zajednice njihov predstavnik – zastupnik.

Uostalom u Zakonu o korišćenju obnovljivih izvora energije u članu 4. Značenje izraza tačka 23. stoji:

Kupac-proizvođač je krajnji kupac koji je na unutrašnje instalacije priključio sopstveni objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se proizvedena električna energija koristi za snabdevanje sopstvene potrošnje, a višak proizvedene električne energije isporučuje u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem;

Što znači da je Kupac – Proizvođač; zapravo Potrošač-Fizičko lice, a ne Pravno lice; veći broj fizičkih lica – veći broj POTROŠAČA, koje zastupa upravnik stambene zajednice.

Ostale primedbe na potpisani Ugovor su:

U Članu 1. Ugovora:

- su upisani nepoznati brojevi uređaja na mestima primopredaje koji se ne slažu sa sadašnjim brojevima, a ni sa brojevima u računima koje smo dobili za mesece februar, mart i april od kada je pušten sistem u rad, ali iz računa se vidi da sistem nije radio sve vreme, jer je bio isključen, a potrošači nisu znali, jer nema kontrolne table, a ni interneta.

U Članu 2. ugovora:

- Nakon prikazane cena za snabdevanje električnom energijom u MWh, prikazano je i šta ne ulazi u cenu (to će potrošači plaćati iz svog džepa): PDV 20% i Akciza 7,5%, što znači da je tržišna cena električne energije umanjena za 27,5%, jer u cenu ne ulaze troškovi PDV od 20 % i Akcize od 7.5 %, iako su to delovi tržišne cene - **što je neprihvatljivo.**
- Međutim, naplata PDV i Akcize i od „Kupca-proizvođača“ kao i od potrošača (krajnjeg korisnika), što znači da se na istu količinu kupljene električne energije dva puta naplaćaju isti troškovi, to jest, naplaćuju se PDV od 40 % i Akciza od 15 %, - **što je takođe neprihvatljivo.**
Ovde je zaboravljeno da „Stambena zajednica“ iako pravno lice, nije u PDV sistemu, što znači i da ne plaća PDV.
- Troškovi za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije i unapređenje energetske efikasnosti su neprihvatljivi za stanare Stambene zajednice Patrisa Lumumbe 49, 51 i 53, jer oni za izgradnju Solarnog sistema nisu dobili subvencije, već je to uradjeno u vidu projekta uz podršku UNDP-a, pa je **nelogično tražiti da plaćaju i ove stavke.**
- Takođe i naknade Troškova za pristup sistemu za distribuciju električne energije, taj trošak plaćaju krajnji kupci. Visina ovih troškova se menja svakog meseca, a njome se definišu troškovi koji nastaju u procesu prenosa aktivne energije do krajnjih kupaca (fizičko lice, pravno lice ili preduzetnik koje kupuje električnu energiju za svoje potrebe). Međutim, naplata ovog troška istovremeno i od Kupca-proizvođača i od krajnjeg potrošača je takođe– **dva puta naplaćivanje istih troškova, što je za Kupca-proizvođača neprihvatljivo.**

U Članu 5 Ugovora u stavu 3 stoji:

- Snabdevač može, bez prethodnog upozorenja Kupca–proizvođača, aktivirati menicu i naplatiti iznos dospelog i neizmirenog duga.
– **Neprihvatljivo, mora da postoji pisana opomena sa rokom za izmirenje duga.**

Članu 10. Ugovora U poslednjem stavu stoji:

- „Ukoliko je na kraju perioda za poravnanje potraživanja i obaveza između Krajnjeg kupca i Snabdevača količina ukupno isporučene električne energije veća od ukupno preuzete električne energije od krajnjeg kupca, krajnji kupac bez prava na potraživanje ili naknadu predaje Snabdevaču višak električne energije obračunat i utvrđen u tekućem periodu u kome se vrši poravnanje potraživanja i obaveza utvrđenih u vremenu primene tarifa za aktivnu energiju.
 - ❖ **Ovo je ustvari otimanje od građana njihove imovine.!?**
 - ❖ **Naravno i to po Zakonu, ali kada je bila rasprava o tom Zakonu..**
 - ❖ **I Zakon i Ugovor su pisani u EPS – zašto je to tako.....**

U članu 11. Ugovora u prvom pasusu stoji:

- u slučaju obustave električne energije, krajnjem kupcu ne prestaje Ugovor, već on dobija račun za plaćanje pristupa sistemu za distribuciju električne energije, PDV i Akcizu, naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača el.energije, iako u računu stoji da je preuzeta količina struje 0 (nula), a svi ostali troškovi zavise od količine utrošene struje.
 - **Iako već postoje sudska rešenja o nezakonitosti ovakvog postupanja, to se ovim Ugovorom ozvaničuje.**

U Članu 12.

- Proglašavaju se podaci u Ugovoru poverljivim kao i sam Ugovor. – **ovo je u suprotnosti sa članom Član 86. Zakona o zaštiti potrošača gde u poslednjem stavu stoji: “Pre zaključivanja ugovora, potrošaču moraju da budu stavljeni na raspolaganje svi relevantni dokumenti, uključujući i tekst ugovora, u pisanom obliku ili na trajnom nosaču zapisa“.**

Analizom „Ugovora o potpunom snabdevanju sa neto merenjem“, uzimajući u obzir sve navedene troškove, dolazi se do zaključka da se ulaganje u ovakav solarni sistem ne isplati, jer ako se ostane sa ovakvim troškovima, potrošači će imati skuplju struju nego što je sada plaćaju. Očigledno da je autor „Ugovora“ imao za cilj da što više uzme novaca od potrošača, a mi smo očekivali partnerstvo sa EPS-om na ovom projektu.

Sve u svemu više se isplati biti Garantovani proizvođač ili Povlašćeni proizvođač, a nikako „Prozjumer“ – Kupac-proizvođač.

P.S: Naravno da imam primedbe i na: „Osnovne uslove snabdevanja električnom energijom krajnjih kupaca sa pravom na garantovano snabdevanje“, koji su pateći deo Ugovora, ali o tome ćemo drugi put.

Niš, 01.07.2024.g

P R E D S E D N I K
Član savetodavnog tela EPS-a
msci Jovan Jovanović, dipl.ing.

Р е п у б л и к а С р б и ј а
Министарство унутрашње и спољне трговине,
у оквиру програма од јавног интереса у области заштите потрошача, подржава
пројекат РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА ЈУЖНЕ
И ИСТОЧНЕ СРБИЈЕ.